wastu ja arwawad, et mõlemad kloostrid hiliſemaſt aeaſt peawad olema. See munka klooster põles ära aastal 1532, ega ole tema müüriſidki uulitſaſt enam näha, ſeſt et muud hooned neid ärawarjawad, mis ſenna ümber ja ſenna ſisſegi on ehitud; aga üle-welt linna kiriku tornideſt waadata, paistawad weel kloostri müürid wälja, ja on näha, et ſee wäga uhke ehitus olnud.

Kolmas klooster oli mõni werſt maad linnaſt ära ja nimetati Pirita (Brigitta) kloostriks; ſee ſai ehk walmis aastal 1434 ja põles jälle ära 1564. Tema kiriku müürid paistawad weel Tondi kõrtſi kohta Peeterburi maantee peäle wälja. Seal kloostris elaſid mungad ja nunnad, aga müür käis maaſt kattukſe harjaſt ſaadik läbi ülesſe ja lahutas neid teine teiſeſt ära.

Toompää loſs pole mitte enam ſeeſamma, mis kuningas Waldemar laskis ehitada. Juba peale 500 aastat on, kui ſeda tugewamaks ja uhkemaks ümberehitadi, ja on ſee ſee wana loſs oma kõrge torniga, mis taga loſſi hoowis ſeiſab; ſee nus loſs, mis Toompää platſil wälja tuleb, on waſt 100 aastad teed ülesehitud.

Tallinna kirikuteſt arwatakſe Pühawaimu kiriku kõige wanema olewad, aga ei tea ſeda aega nimetada, millal ſeda hakatud ehitama. Et ta kõige-

wanem, ſeſt tema on weelgi meie aeani raadide kirik, kus, kui uued kohtu-herrad tuleb walitſeda, raadid enne ſakſakeele juttuſt käiwad kuulmas. Nigula kirik on aastal 1317 hakatud ehitama; Oleweste kirik 1329, aga Toompää kirik waſt 1346.

Harju- ja Wirumaal hakkas Taani kuningas Waldemar II, kui ta ſai Tallinna aſutanud, kohe kirikut ehitama, ning on need ſiis enamiste ju 600 aastad ſeisnud.

Tallinna ſuured tulekahjud.

Toompää on mitukorda ärapõlend. Eſimene põlemine oli aastal 1347; aga ſeſt ei ole muud teada, muud kui et ſeda olnud. Teine ſuur tuli oli aastal 1433. Siis põles kõik Tallin Toompääga ära; kirikud, kloostrid, alewid, kõik puhas. Kolmat korda ſündis ſeeſamma kahju aastal 1553, Pühapäew enne Nelipühi. Aga oli ſel korral Toompää õiete ſelle witſa all; pool Toompää põles ära, kirik ka; alllinnas aga 8 majad ja raadide maarſtal. Nigula kiriku ülema kattuſe peäle langes küll ka tuluke, aga kustutati jälle ära, enne kui ſai ſuurt kahju tegema. Tuluke oli ſee kord Toompääl ühe lihuniku köögiſt lahtipeäſenud, kes Pühapäewal

Eesti-maa rahwa Kalender 1890 , lk. 27